

Pohjois-Savon Kylät

POHJOIS-SAVON KYLÄT RY TOIMINTASUUNNITELMA 2022

Pohjois-Savon Kylät ry

Pohjois-Savon Kylät ry on maakunnallinen kyläyhdistys, joka on perustettu v. 1993 toimimaan pohjoissavolaisten kylien yhteenliittymänä, kylätoiminnan edistäjänä ja edunvalvojana. Harjoitamme tiedotustoimintaa, teemme kannanottoja ja annamme lausuntoja kylätoimintaan liittyvistä asioista sekä järjestämme tapahtumia, koulutuksia ja toteutamme hankkeita sekä edistämme kyläturvallisuutta ja hyvinvointia. Toimimme koko Pohjois-Savon maakunnan alueella. Pohjois-Savossa on 272 kylää, joista 171 kyläyhdistystä ja 101 kylätoimikuntaa. Pohjois-Savossa on 19 kuntaa, jonka alueella Pohjois-Savon Kylät ry toimii.

Toimintavuosi 2022

Vuonna 2022 jatkamme peruskylätoiminnan osalta kylätoimijoiden tukemista sekä tekemällä työtä maakunnallisesti kylien hyväksi. Kylätoimintaa tukevia hankkeita toteutetaan kyliltä esiin nousevien tarpeiden pohjalta.

Pohjois-Savon Kylät ry:n rooli maakunnallisena kyläyhdistyksenä on toimia kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä sekä tiedottaa ja viestiä kylille ajankohtaisista asioista. Pohjois-Savon Kylät valitsee vuosittain Pohjois-Savon Liiton kanssa Pohjois-Savon Vuoden Kylän. Pohjois-Savon Kylät ry:n toiminnassa huomioidaan Suomen Kylät ry:n valtakunnallinen Paikallisuudella paremmaksi, Paikallisen kehittämisen ohjelma vuosille 2021 – 2024.

Toiminta vuonna 2022

- Kylätoiminnan tiedonvälittäjänä ja kehittäjänä toimiminen
- Kylärekisterin ja kylätalokisterin ylläpito
- Pohjois-Savon Vuoden kylän 2022 valinta yhdessä Pohjois-Savon Liiton kanssa
- Avoimet Kylät –päivä kesäkuussa 2022
- Kyläturvallisuuden edistäminen
- Kylien yhteisten tilojen kartoittaminen sekä esille tuominen
- Haetaan uusia avauksia erilaisten rahoitusmahdollisuuksien kautta

Vuonna 2022 loppuun saatettava hanke

- Ikäihmiset kiinni lähiyhteisöön –hankkeen päättäminen keväällä 2022

Käynnissä olevat hankkeet vuodelle 2022

- Arjen turva -hanke

Jätetyt hankehakemukset

- Kylien yhteiset tilat -hanke
- Ideahaku ”Tulevaisuuden kylät ja korttelit”
- Kiinni lähiyhteisöön kohdennettu toiminta-avustus
- Paikka auki -rahoitus nuoren palkkaamiseen

Pohjois-Savon Vuoden kylän 2022 valinta

Pohjois-Savon maakunnassa on valittu Vuoden kylä vuodesta 1987 alkaen. Yhdistyksemme perustamisen jälkeen Pohjois-Savon Liitto ja Pohjois-Savon Kylät ry ovat päättäneet Pohjois-Savon Vuoden Kylän valinnasta yhdessä. Pohjois-Savon Kylät ry esittää Pohjois-Savon Liitolle valintansa perusteluineen ja Pohjois-Savon Liitto palkitsee kyseisen kylän maakuntavaltuuston kokouksessa kesäkuussa maakuntalintu kuikka -viirillä.

Vuonna 2022 haetaan Pohjois-Savon Vuoden Kylää kylien omien hakemusten perusteella. Kylien hakemukset käsitellään Pohjois-Savon Savon Kylät ry:n hallituksessa keväällä 2022. Pohjois-Savon Kylät ry:n hallitus esittää Pohjois-Savon Liitolle palkittavaksi Pohjois-Savon Vuoden Kylän 2022. Pohjois-Savon Vuoden Kylä 2022 lähetetään valtakunnallinen Vuoden Kylä –kilpailuun vuonna 2023. Materiaalin ja hakemuksen valtakunnalliseen Vuoden Kylä –kilpailuun tekee valittu kylä yhdessä kyläasiamiehen kanssa. Lisäksi voidaan myöntää kunniamaininta, jollekin kylälle / kylille erityisperustein. Pohjois-Savon Vuoden 2022 kylälle myönnetään rahapalkinto.

Avoimet Kylät -päivä 11.6.2022

Kannustetaan ja aktivoidaan kyliä osallistumaan valtakunnalliseen Avoimet Kylät -päivään. Järjestetään tiedotusta kylille, tehdään mediatiedotteita ja kootaan yhteinen kartta mukana olevista kylistä Pohjois-Savossa.

Kyläkiertros 2022

Korona-ajan jälkeen tarvitaan kylä- ja asukastoimintakenttään innostusta, tukea ja motivointia sekä kasvokkaisia tapaamisia. Järjestetään kyläkiertros vuonna 2022, jossa kylä- ja asukastoimijat pääsevät tapaamaan toisiaan, vaihtamaan ajatuksia sekä kuulemaan hyviä käytäntöjä. Tilaisuuksia kuusi vuoden 2022 aikana, eri alueilla, jotta tavoitetaan mahdollisimman hyvin toimijat koko Pohjois-Savon alueelta. Kyläkiertros toteutetaan taloudellisen tilanteen sallimissa rajoissa.

Jäsenyhdistysten muistaminen

Jäsenyhdistysten juhliessa merkkipäiviään, pyritään kutsusta osallistumaan tilaisuuksiin ja luovuttamaan niissä Pohjois-Savon Kylät ry:n viiri juhlivalle yhdistykselle.

Tiedottaminen

Viestintä- ja tiedotustyö ovat keskeinen osa Pohjois-Savon Kylät ry:n toimintaa. Kokoamme ja välitämme ajankohtaista tietoa kyläasioista kyläyhdistyksille. Ylläpidämme ja julkaisemme ajankohtaista tietoa kotisivuilla www.pohjois-savonkylat.fi. Lisäksi käytössä on somekanavista Facebook, Twitter, Instagram, Youtube kanava sekä LinkedIn. Sähköisiä kyläkirjeitä toimitetaan vuoden aikana tarpeen mukaan. Sähköinen kyläkirje toimitetaan edellisten vuosien tapaan kaikille kylille, joiden yhteys henkilöiden sähköpostiosoitteet on ilmoitettu kylärekisteriin, kaikille sähköisen kyläkirjeen tilanneille sekä sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille. Sähköisen kyläkirjeen voi lisäksi tilata yhdistyksen kotisivujen kautta, kuka vain kylätoiminnasta kiinnostunut. Paperiset jäsentiedotteet toimitetaan kevät- ja syyskokous kutsujen mukana kaksi kertaa vuoden aikana. Hyödynnämme tiedotuksessa www.pohjoissavolaiset.fi sivustoa sekä alueemme menoinfoa. Mediatiedotteita lähetetään tarpeen mukaan ja kutsutaan mediaa paikalle kylä- ja hanketapahtumiin. Hyödynnetään yhteistyöverkostoa tiedottamisen tukena.

Kylärekisteri ja kylätalokisteri

Pohjois-Savon Kylät ry ylläpitää maakunnallista kylärekisteriä, josta löytyvät kylien ja asukas-yhdistysten yhteyshenkilöt. Kyliä ja asukas-yhteisöjä Pohjois-Savossa on vuonna 2021 yhteensä 272. Kylätalokisteriin kasataan maakunnan alueelta kylätaloja, nuorisoseurantaloja tai muita kylän yhteiskäytössä olevia tiloja. Kylätalojen tiedot julkaistaan Pohjois-Savon Kylät ry:n kotisivuilla.

Resurssit / työntekijät kylätoiminta

Kyläasiamies palkataan kylätoimintaan valtionavulla 0,5 htv/vuosi 2022. Resurssit ja työntekijämäärä vaihtelevat vuosittain käynnissä olevien hankkeiden ja uusien myönteisten hankepäätösten myötä.

Yhdistyksen kokoukset ja hallitus

Pohjois-Savon Kylät ry:n vuosikokoukset pidetään keväällä ennen huhtikuun loppua ja syksyllä ennen marraskuun loppua. Syyskokous valitsee hallituksen voimassa olevien sääntöjen mukaisesti. Hallitus kokoontuu tarvittaessa 9–10 kertaa vuoden aikana. Hallituksen kokouksiin voi osallistua paikan päällä tai etänä. Kokousten välillä hallitus pitää yhteyttä sähköpostitse sekä järjestää tarvittaessa sähköpostikokouksia päätöksentekoa varten. Hallitus valitsee varapuheenjohtajan, sihteerin ja rahastonhoitajan. Puheenjohtaja valmistelee kokoukset yhdessä kyläasiamiehen (sihtööri) kanssa.

Hallitus nimeää Pohjois-Savon Kylät ry:n edustajan Suomen Kylät ry:n vuosikokouksiin.

Hallituksen jäsenet tiedottavat ja viestivät omalla alueella kylätoiminnasta ja ajankohtaisista kylätoimintaa koskevista asioista. Hallituksen jäsenet vievät viestiä omiin taustaorganisaatioihinsa. Leader-ryhmän edustaja tiedottaa muille Pohjois-Savon Leader-ryhmille ja Leader-työntekijöille.

Yhteistyö

Yhteistyötä jatketaan Pohjois-Savon Leader -ryhmien (Kehittämisyhdistys Mansikka ry, Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry ja Kehittämisyhdistys Kalakukko ry) kanssa. Yhteistyötä tehdään Pohjois-Savon Liiton ja alueen kuntien kanssa sekä Pohjois-Savon Sosiaaliturvayhdistyksen ja Pohjois-Savon Järjestöneuvoston kanssa. Järjestöneuvostossa on kylätoiminnan edustus. Kylä- ja asukas-yhteisöjä palvelevien hankkeiden kanssa tehdään yhteistyötä ja ollaan mukana kylätoimintaa palvelevien hankkeiden ohjausryhmissä. Muita yhteistyökumppaneita Sydän Savon maaseutupalvelut, Pohjois-Savon Pelastuslaitos, Pohjois-Savon pelastusalan Liitto, Vapepa, Wastery, Tukipilari, Ylä-Savon Vakka sekä Pohjois-Savon Liikunta. Tehdään kannanottoja ja lausuntoja kylätoimintaan liittyviin ajankohtaisiin asioihin liittyen, joiden tarve nousee esiin kylätoimintakentältä. Yhteistyössä on onnistuttu tiedotusvälineiden ja median suuntaan ja yhteistyötä heidän suuntaansa jatketaan vuonna 2022.

Talous ja varainhankinta

Pohjois-Savon Kylät ry:n toiminta pohjautuu valtakunnalliseen kylätoiminnan valtionavustukseen, joka kanavoidaan Suomen Kylät ry:n kautta maakunnallisiin kyläyhdistyksiin. Omaa varainhankintaa ovat jäsenmaksutuotot, ilmoitustuotot sekä koulutustuotot. Lisäksi toimintaan haetaan erilaisia avustuksia ja hankerahoituksia. Talousarvion toteutumista seurataan hallituksen kokouksissa (osavuosisraportit).

Jäsenet

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä kyläyhdistys, asukas-yhdistys tai muu vastaava yhdistys tai henkilö, joka on kiinnostunut yhdistyksen toiminnasta ja hyväksyy sen tarkoituksen. Kannattajajäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö tai yritys, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa.

Toteutettavat hankkeet 2022, joihin saatu rahoituspäätös

Arjen turva -hanke

Arjen turva -hankkeen toteuttamista jatketaan 30.6.2023 saakka. Hanke saa rahoituksen Pohjois-Savon ELY-keskuksesta Maaseuturahaston siirtymäkauden varoista. Hankkeessa työskentelee kokoaikaisesti kyläturvakoordinaattori ja osa-aikaisesti hallintoa ja maksatuksia hoitaa kyläasiamies.

Arjen turva -hankkeen tavoitteena on maaseutualuiden ja kyläturvallisuuden kehittäminen sekä kyläturvaryhmien kokoaminen sekä kartoittaa kylien yhteisten tilojen käyttö turvallisuuden näkökulmasta. Hanke edistää kyläturvallisuutta lisäämällä asukkaiden omatoimista varautumista ja yhteistyötä kyläturvallisuuden ja asukkaiden turvallisen arjen lisäämiseksi.

Hankkeen kohderyhmänä ovat maaseudun vakituiset- ja kesäasukkaat sekä kylä- ja asukastoimijat ja muut yhdistystoimijat Pohjois-Savon maaseutualueilla. Yhteistyötä tehdään laajasti niin viranomaisten, kuntien kuin muiden maaseudun yhdistys- ja järjestötoimijoiden sekä eri turvallisuustoimijoiden kanssa.

Hankkeen myötä maaseudun asukkaiden turvallisuuden tunne ja omat valmiudet turvallisuuden ylläpitämiseen ja varautumiseen lisääntyvät. Kylät saavat omille alueilleen kyläturvaryhmiä, jotka toimivat yhdessä Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kanssa. Syntyy tiiviimpi verkosto kyläturvallisuuden edistämiseen niin viranomaisten, kuntien kuin muiden järjestöjen kanssa.

Ikäihmiset kiinni lähiyhteisöön –hanke loppuselvitykset

Yhdistys toimii hallinnoijana ja toteuttajana Ikäihmiset kiinni lähiyhteisöön –hankkeessa. Hanke kestää 1.9.2018-30.6.2021. Hanke on osa STEA:n rahoittamaan Elämänoteverkostoa, jota hallinnoi Ikäinstituutti ja Valli ry. Hankkeen rahoitus tulee Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukselta (STEA). Vuonna 2022 annetaan STEA:n verkkopalveluun tuloksellisuusraportti sekä talous selvitys vuodelta 2021. Kyläasiamies hoitaa viimeiset selvitykset vuoden 2022 aikana, johon on varattu rahoitusta.

Muut haetut hankkeet:

- Kylien yhteiset tilat -hanke (jätetty syksyllä 2021 Kehittämisyhdistys Kalakukon ja Mansikan käsittelyyn)
- Ideahaku "Tulevaisuuden kylät ja korttelit", jätetty 30.9.2021 mennessä, tieto lokakuussa 2021.
- Kiinni lähiyhteisöön kohdennettu toiminta-avustus, haettu STEA:lta vuosille 2022–2024, tieto joulukuussa 2022.
- Paikka auki -rahoitus nuoren palkkaamiseen, haettu STEA:lta vuodelle 2022, tieto joulukuussa 2022.

Nämä hankkeet toteutuvat, mikäli niihin saadaan rahoittajalta myönteinen rahoituspäätös.

Pohjois-Savon Kylät ry

@pohjoissavonkylat

Pohjois-Savon Kylät ry

@PSKylat

Pohjois-Savon Kylät ry

@pskylat

Kylien parhaaksi

 Pohjois-Savon Kylät